

Pensioenregeling van DSM Engineering Plastics Emmen BV

Datum ingang: 1 januari 1992

Datum uitgave: 1 april 1999

Inhoudsopgave

Artikel		Blz.
Hoofdstuk I Algemeen		
1	Definities	1
2	Deelnemerschap	3
3	Omschrijving van de pensioenaanspraken	4
Hoofdstuk II Van de pensioenen		
4	Ouderdomspensioen	5
5	(Aanvullend) nabestaandenpensioen voor de partner	8
	- nabestaandenpensioen voor de partner	8
	- aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner	9
	- vermindering aanspraak op (aanvullend) nabestaandenpensioen voor de partner	10
6	Pensioen en scheiding	11
	- bijzonder nabestaandenpensioen	11
	- bijzonder ouderdomspensioen	11
7	Keuzemogelijkheden ten aanzien van het ouderdomspensioen	12
	- omzetting nabestaandenpensioen voor de partner in ouderdomspensioen	12
	- variabele uitkeringen	13
8	Nabestaandenpensioen voor de kinderen	14
9	Voortzetting deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid	16
10	Arbeidsongeschiktheidspensioen	17
11	Aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen	18
12	Beëindiging van het deelnemerschap	19
13	Waardeoverdracht via Het Circuit	21
14	Het wettelijk recht op waardeoverdracht	22
15	Deeltijd deelnemers	23
16	Financiering en bijdragen	24
17	Toeslagen	25
18	Vergoedingen	26
19	Maximumbepaling	27
Hoofdstuk III Bijzondere bepalingen voor deelnemers werkzaam in ploegendienst		
20	Voorwaarden voor toekenning van aanspraak op ploegentoeslagpensioen	28
21	Omschrijving van de aanspraken op ploegentoeslagpensioen en de ploegentoeslag	29
22	Ouderdomspensioen	30
23	Nabestaandenpensioen voor de partner	31
24	Nabestaandenpensioen voor de kinderen	32

25	Bijzondere bepalingen ten aanzien van het nabestaandenpensioen voor de partner en kinderen	33
26	Beëindiging van de deelneming voor de pensioendatum dan wel de vervroegde pensioendatum anders dan door overlijden	34
27	Aanpassing verworven aanspraken ploegentoeslagpensioen	35

Hoofdstuk IV Overige bepalingen

28	Voorbehoud van de werkgever	36
29	Algemene bepalingen	37
30	Onvoorziene gevallen	39
31	Overgangsbepalingen 1992	40
32	Overgangsbepalingen 1999	42
33	Overgangsbepalingen 1999 voor werknemers werkzaam in ploegendienst	44
34	Inwerkingtreding	47

Hoofdstuk I Algemeen

Artikel 1 Definities

In deze pensioenregeling wordt verstaan onder:

1. **Werkgever:**
DSM Engineering Plastics Emmen BV, gevestigd te Heerlen, alsmede de door deze aangewezen ondernemingen en instellingen.
De werkgever beslist wanneer een onderneming of instelling geen aangesloten onderneming of instelling meer is.
2. **Werknemers:**
alle werknemers die uit hoofde van een arbeidsovereenkomst in dienst zijn van de werkgever.
3. **Partner:**
 - a. de man of vrouw met wie de werknemer of gewezen deelnemer is gehuwd vóór de pensioendatum;
 - b. de man of vrouw met wie het partnerschap met een werknemer of gewezen deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum is geregistreerd bij de burgerlijke stand op de wijze als omschreven in het Burgerlijk Wetboek;
 - c. indien de werknemer of gewezen deelnemer die de deelneming heeft beëindigd na het bereiken van de 60e verjaardag, niet is gehuwd en geen geregistreerd partnerschap is aangegaan, wordt na een daartoe strekkend verzoek van die werknemer of gewezen deelnemer één ongehuwde man of vrouw met wie de deelnemer of gewezen deelnemer ongehuwd samenwoont door de werkgever als partner erkend indien:
 1. de werknemer of gewezen deelnemer ten genoegen van de werkgever aannemelijk maakt dat het samenlevingsverband ten minste een half jaar heeft voortgeduurd, en
 2. de betreffende partner geen familie is van de deelnemer of gewezen deelnemer in de rechte lijn, en
 3. de werknemer of gewezen deelnemer en diens partner een vóór de pensioendatum notarieel verleden samenlevingsovereenkomst aan de werkgever overleggen, inhoudende:
 - a. de naam en de geboortedatum van zowel de werknemer of gewezen deelnemer als de partner;
 - b. de aanvangsdatum van het samenlevingsverband;
 - c. het woonadres op die aanvangsdatum;
 - d. (enige) vermogensrechtelijke aangelegenheden;
 - e. de aanwijzing door de partners, met uitsluiting van ieder ander, van elkaar als begunstigden van nabestaandenpensioen;
 - f. de beëindigingsvoorwaarden.
4. **Partnerschap:**
de formele relatie met een partner als bedoeld in lid 3 van dit artikel.

5. **Scheiding:**
beëindiging van het partnerschap door:
 - a. echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
 - b. eindiging van een geregistreerd partnerschap als bedoeld in lid 3, sub b met wederzijds goedvinden of door ontbinding op verzoek van één van de partijen;
 - c. beëindiging van het ongehuwde samenlevingsverband of het samenlevingscontract als bedoeld in lid 3 letter c van dit artikel, anders dan door overlijden of het aangaan van een geregistreerd partnerschap, dan wel een huwelijk met dezelfde partner.

6. **Scheidingsdatum:**
datum waarop de rechterlijke uitspraak houdende de scheiding of de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt opgenomen in de registers van de burgerlijke stand, dan wel de datum waarop het ongehuwde samenlevingsverband wordt beëindigd of het samenlevingscontract wordt verbroken.

7. **Kinderen:**
eigen kinderen die tot de werknemer of gewezen deelnemer in familierechtelijke betrekking staan, alsmede geadopteerde kinderen en pleeg- en stiefkinderen die naar het oordeel van de werkgever als eigen kinderen worden onderhouden en opgevoed.

8. **Pensioendatum:**
de dag waarop de deelnemer of gewezen deelnemer 65 jaar wordt.

9. **Verzekeraar:**
NV Pensioenverzekeringsmaatschappij DSM te Heerlen.

Artikel 2 Deelnemerschap

1. Deelnemer is, voor zover niet krachtens arbeidsovereenkomst uitgezonderd, de werknemer die:
 - a. zijn werkzaamheden in Nederland uitoefent; of
 - b. met de werkgever een wachtgeldovereenkomst, of een andere overeenkomst op grond van de Sociale Regels van de werkgever gesloten heeft, ofwel met de werkgever een andere inkomensregeling is overeengekomen, die voorziet in, en de voorwaarden regelt van een voortzetting van de deelneming; of
 - c. onmiddellijk aansluitend aan zijn dienstverband met de werkgever voor 15% of meer arbeidsongeschikt in de zin van de WAO en als gevolg van die arbeidsongeschiktheid niet meer bij de werkgever werkzaam is; of
 - d. onmiddellijk aansluitend aan zijn arbeidsovereenkomst met de werkgever recht heeft op een bijdrage ten behoeve van de pensioenopbouw ten laste van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (Stichting FVP).

2. Het deelnemerschap vangt aan op de eerste dag van de maand van indiensttreding. Het deelnemerschap kan ten vroegste aanvangen op de eerste dag waarop de werknemer aan de in lid 1 gestelde voorwaarden voldoet. Het deelnemerschap eindigt op de dag:
 - a. van het bereiken van de pensioendatum;
 - b. van overlijden;
 - c. van ontslag vóór de pensioendatum, anders dan wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 9 of het gebruik maken van de VUT-regeling.
 - d. waarop sprake is van beëindiging van de periode van arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 9, gevolgd door toepassing van artikel 12.
 - e. waarop niet meer aan de in lid 1 gestelde voorwaarden wordt voldaan.

3. De werkgever is bevoegd personen, die niet of niet meer voldoen aan het bepaalde in dit artikel, op door de werkgever te stellen voorwaarden als deelnemer aan de pensioenregeling toe te laten, respectievelijk als deelnemer te handhaven.

4. Iedere deelnemer wordt bij aanvang van het deelnemerschap door de werkgever schriftelijk op de hoogte gesteld van de inhoud van het geldende reglement van de werkgever. Jaarlijks stelt de werkgever hun schriftelijk op de hoogte van daarin aangebrachte wijzigingen. De werkgever stelt de belanghebbenden in staat desgewenst van het geldende reglement kennis te nemen.

Artikel 3 Omschrijving van de pensioenaanspraken

1. De deelnemer heeft met inachtneming van de overige bepalingen van dit pensioenreglement aanspraak op:
 - a. **ouderdomspensioen** voor zichzelf;
 - b. **(aanvullend) nabestaandenpensioen** voor zijn of haar partner en kinderen;
 - c. **bijzonder ouderdomspensioen** voor de gewezen partner als bedoeld in artikel 1 lid 3 sub a en b;
 - d. **bijzonder nabestaandenpensioen** voor de gewezen partner als bedoeld in artikel 1 lid 3 sub a en b;
 - e. **(aanvullend) arbeidsongeschiktheidspensioen** voor zichzelf.
2. De pensioenen worden aan het einde van iedere maand uitgekeerd in termijnen, elk groot één twaalfde deel van de jaarpensioenen omschreven in dit pensioenreglement.
3. Jaarlijks verstrekt de werkgever aan iedere deelnemer een opgave van:
 - a. de hoogte van de pensioenaanspraken welke de deelnemer kan bereiken indien hij/zij tot de pensioendatum deelnemer blijft;
 - b. de hoogte van de pensioenaanspraken welke de deelnemer reeds heeft bereikt.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 12 lid 6, verstrekt de werkgever op verzoek aan de (gewezen) deelnemer binnen drie maanden na dat verzoek een opgave van de hoogte van de opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de na beëindiging van het deelnemerschap toegekende toeslagen als bedoeld in artikel 17. De werkgever kan een vergoeding vragen van de aan deze opgave verbonden kosten.

Hoofdstuk II Van de pensioenen

In dit hoofdstuk zijn de bepalingen opgenomen betreffende de pensioenen van alle deelnemers. In een afzonderlijk hoofdstuk zijn aanvullende c.q. vervangende bepalingen opgenomen omtrent de pensioenaanspraken van de deelnemers die werkzaam zijn in ploegendienst (hoofdstuk III).

Artikel 4 Ouderdomspensioen

1.
 - a. Het ouderdomspensioen gaat in op de pensioendatum, dan wel de vervroegde pensioendatum.
In afwijking van het bepaalde in de vorige volzin gaat het ouderdomspensioen van degene op wie de bepalingen van artikel 10 en/of artikel 11 van toepassing zijn/is, indien dit pensioen aansluit bij de beëindiging van een uitkering ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en mits de arbeidsovereenkomst met de werkgever is beëindigd, in op de eerste dag van de maand waarin de pensioendatum wordt bereikt.
 - b. De deelnemer, dan wel de gewezen deelnemer die op zijn 60e verjaardag deelnam uit hoofde van het in artikel 2 lid 1 bepaalde, heeft recht op een vervroegde pensioendatum indien de vervroegde pensioendatum:
 1. ten minste 3 maanden tevoren bij de verzekeraar is aangemeld, en
 2. is gelegen op de eerste van enige maand tussen de 60e verjaardag en de pensioendatum.
 - c. Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de gerechtigde.
2. De hoogte van het ouderdomspensioen is afhankelijk van:
 - a. de hoogte van de **pensioengrondslag**, die op zijn beurt afhankelijk is van:
 - b. de hoogte van **de franchise**,
 - c. het aantal behaalde **deelnemersjaren**,
 - d. de hoogte van de **correctie**.
 Deze begrippen worden in de volgende leden toegelicht.
3. **Pensioengrondslag**
Onder de pensioengrondslag van de deelnemer in enig jaar wordt in dit reglement verstaan, het per 1 januari van dat jaar overeengekomen jaarsalaris bij volledige arbeidstijd, verminderd met de per die datum voor de deelnemer eventueel toegepaste algemene salarisverhoging. Onder algemene salarisverhoging wordt die salarisverhoging verstaan, die door de werkgever als algemeen wordt aangemerkt. Bij aanvang van de deelneming op of na 1 januari van enig jaar worden ook de na 1 januari toegepaste algemene salarisverhogingen in mindering gebracht. Individuele salarisverhogingen na de 60e verjaardag van de deelnemer worden niet in de pensioengrondslag opgenomen, tenzij de werkgever anders beslist. Verlaging van de pensioengrondslag geldt voor de berekening van de pensioenen uitsluitend voor de deelnemersjaren na de datum van de pensioengrondslagverlaging, indien en voor zover deze niet voor de pensioendatum door latere verhogingen wordt gecompenseerd.

4. **Franchise**

Onder franchise wordt in dit reglement verstaan 12-maal het wettelijk minimum loon per maand voor een 23-jarige, vermeerderd met de vakantietoeslag, een en ander zoals deze golden krachtens de Wet Minimum Loon en Minimum Vakantiebijslag (Staatsblad 1968, nummer 657), op 31 december van het voorafgaande jaar.

5. **Deelnemersjaren**

Deelnemersjaren zijn de jaren gelegen tussen de datum waarop het deelnemerschap is aangevangen en de datum waarop het deelnemerschap is beëindigd.

Als deelnemersjaren worden tevens aangemerkt extra deelnemersjaren als gevolg van waardeoverdracht.

Deelnemersjaren worden vastgesteld in maanden nauwkeurig. Hierbij geldt: gedeelten van een maand worden naar boven afgerond op volle maanden.

6. Het ouderdomspensioen bedraagt, met inachtneming van lid 9 van dit artikel, per jaar de som van:

- a. 1,75% van het gedeelte van de pensioengrondslag, dat is gelegen tussen 1-maal en 3,5-maal de franchise;
- b. 1,5% van het gedeelte van de pensioengrondslag, dat is gelegen tussen 3,5-maal en 10-maal de franchise;
- c. 0,5% van de pensioengrondslag, voor zover deze 10-maal de franchise te boven gaat;

vermenigvuldigd met het aantal deelnemersjaren en, indien betrokkene op 31 december 1989 deelnemer was, verminderd met een correctie.

7. **Correctie**

De correctie bedraagt 0,25% van het gedeelte van de pensioengrondslag dat is gelegen tussen 1,5-maal en 3,5-maal de franchise met inachtneming van de pensioengrondslag en de franchise zoals deze laatstelijk voor 1 januari 1990 zijn vastgesteld, vermenigvuldigd met het aantal deelnemersjaren tot 1 januari 1990.

8. Indien de franchise tengevolge van structurele verhogingen wordt gewijzigd, kan door de werkgever de factor 10 worden verlaagd.

9. Voor de deelnemer geboren voor 1 januari 1933, wordt voor de in lid 8 genoemde datum gelezen 31 december 1987 en voor de in lid 7 genoemde datum 1 januari 1988.

10. a. Indien in enig jaar een algemene pensioengrondslagverhoging van meer dan 6% van de pensioengrondslag zoals deze gold op 31 december van het voorafgaande jaar in de pensioengrondslag wordt opgenomen, wordt - voor zover het op basis van deze algemene pensioengrondslag te verkrijgen ouderdomspensioen betrekking heeft op de reeds per 1 januari van dat jaar bereikte deelnemersjaren - een algemene pensioengrondslagverhoging van 6% van vorenbedoelde pensioengrondslag in aanmerking genomen.

- b. Indien in enig jaar tevens een verhoging van de franchise van meer dan 6% plaatsvindt wordt het ouderdomspensioen mede vastgesteld met een met 6% verhoogde franchise. Het aldus berekende pensioen zal, tezamen met in voorgaande jaren volgens de in dit artikel gestelde regelen vastgestelde pensioenen over bereikte deelnemersjaren niet meer bedragen dan de som van deze pensioenen bedragen zou hebben, indien dit artikel niet van toepassing zou zijn geweest.
 - c. Onder algemene pensioengrondslagverhoging als onder a bedoeld, wordt verstaan pensioengrondslagverhoging, die door de werkgever als algemeen wordt aangemerkt.
- 11.
- a. Indien in enig jaar een algemene pensioengrondslagverhoging als bedoeld in lid 10 sub c van minder dan 6% van de pensioengrondslag zoals deze gold op 31 december van het voorafgaande jaar in vorenbedoelde pensioengrondslag wordt opgenomen, zal het bepaalde in lid 10, voorzover dit in voorafgaande jaren is toegepast, overeenkomstig door de werkgever te stellen regelen, geheel of gedeeltelijk niet van toepassing zijn.
 - b. Indien en voor zover op de uitkeringen ter zake van ouderdomspensioen het bepaalde in lid 10 van toepassing is geweest, zal bij een algemene pensioengrondslagverhoging in enig jaar van minder dan 6%, overeenkomstig door de werkgever te stellen regelen, een aanpassing van vorenbedoelde pensioenen plaatsvinden als ware het bepaalde in lid 10 van dit artikel geheel of gedeeltelijk niet van toepassing geweest.
12. Aan de deelnemer als bedoeld in lid 1 sub b dan wel de gewezen deelnemer wordt de overeenkomstig artikel 12 vastgestelde respectievelijk vast te stellen premievrije aanspraak op ouderdomspensioen, vermeerderd met een eventuele aanspraak op ouderdomspensioen krachtens artikel 22, voor elke maand dat dit pensioen vóór de pensioendatum ingaat verminderd met een door de werkgever in overleg met de verzekeraar vast te stellen actuariële korting.

Artikel 5 (Aanvullend) nabestaandenpensioen voor de partner

Nabestaandenpensioen voor de partner

1. Het nabestaandenpensioen voor de partner gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de deelnemer of gewezen deelnemer overlijdt.
Het eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de gerechtigde.
2.
 - a. Het nabestaandenpensioen is bij overlijden op of na de pensioendatum gelijk aan 70% van het ouderdompensioen.
Indien de (gewezen) deelnemer gebruik heeft gemaakt van de in artikel 7 lid 5 omschreven mogelijkheid, wordt uitgegaan van het ouderdompensioen, dat laatstelijk zou zijn uitgekeerd, indien de omzetting overeenkomstig artikel 7 lid 5 niet zou zijn toegepast.
 - b. Bij overlijden van een deelnemer vóór de pensioendatum is het nabestaandenpensioen gelijk aan 70% van het ouderdompensioen dat de deelnemer had kunnen behalen indien hij/zij tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen, met een pensioengrondslag gelijk aan die per 1 januari van het jaar van overlijden.
 - c. Bij overlijden van een gewezen deelnemer vóór de pensioendatum is het nabestaandenpensioen gelijk aan 70% van het ouderdompensioen waarop de gewezen deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft verkregen.
3. Het nabestaandenpensioen wordt verlaagd met 2% voor elk vol jaar dat de partner meer dan tien jaar jonger is dan de (gewezen) deelnemer.
4. Indien en voor zover op de uitkeringen ter zake van nabestaandenpensioen het bepaalde in artikel 4 lid 10 van toepassing is geweest, zal bij een algemene pensioengrondslagverhoging in enig jaar van minder dan 6%, overeenkomstig door de werkgever te stellen regelen, een aanpassing van vorenbedoelde pensioenen plaatsvinden als ware het bepaalde in artikel 4 lid 10 geheel of gedeeltelijk niet van toepassing.
5. Het nabestaandenpensioen ten behoeve van de partner als bedoeld in artikel 1 lid 3, letter c, wordt alleen toegekend als de gerechtigde op dat nabestaandenpensioen aan de hand van een uittreksel uit het bevolkingsregister kan aantonen op het tijdstip van overlijden met de deelnemer of gewezen deelnemer te hebben samengewoond.
6. Indien de deelnemer na toepassing van artikel 6 wederom een partnerschap aangaat, heeft de nieuwe partner aanspraak op een verlaagd nabestaandenpensioen.
Het verlaagde nabestaandenpensioen is gelijk aan het in lid 2 letter b omschreven bedrag, verminderd met het ingevolge artikel 6 bepaalde bijzonder nabestaandenpensioen, dit laatste vermeerderd met de daarover krachtens artikel 17 verleende toeslagen.

7. Voor de toepassing van lid 6, wordt uitgegaan van aanspraken waarop de verlaging als bedoeld in lid 3 nog niet is toegepast. Vervolgens vindt op elke aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner toepassing van lid 3 plaats, waarbij voor elke aanspraak op nabestaandenpensioen wordt uitgegaan van de leeftijd van de partner aan wie de aanspraak wordt toegekend.

Aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner

8. Bij overlijden van
- a. een deelnemer,
 - b. een gewezen deelnemer die onmiddellijk aansluitend aan het dienstverband met de werkgever recht had op een tot de arbeidsvoorwaarden van de werkgever te rekenen uitkering of daarop aansluitend pensioen (PPS of ouderdomspensioen),
- ontstaat voor zijn/haar partner die jonger is dan 65 jaar en ingevolge de leden 1 tot en met 7 aanspraak heeft op nabestaandenpensioen voor de partner, tevens aanspraak op een aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner, mits deze partner voldoet aan de vereisten die in artikel 8 van de Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW), zoals deze bepaling luidde op 30 juni 1996, aan het recht op AWW-uitkering worden gesteld.
9. Het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner is gelijk aan het verschil tussen de maximale uitkering die een nabestaande zonder ongehuwde minderjarige kinderen ingevolge de Algemene nabestaandenwet (Anw) kan ontvangen en de uitkering die de nabestaande daadwerkelijk ingevolge de Anw ontvangt. Voor de berekening van de daadwerkelijk ontvangen Anw-uitkering, blijft daarbij een eventuele halfwezenuitkering ingevolge artikel 22 van de Anw buiten beschouwing.
10. Het bepaalde in lid 9 en 10 is van overeenkomstige toepassing op de achtergebleven partner van een deelnemer op wie bij overlijden het bepaalde in artikel 9 van toepassing was, met dien verstande dat het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner naar evenredigheid wordt toegekend en wel, indien op de overledene het bepaalde ingevolge artikel 9 van toepassing was in verband met een arbeidsongeschiktheid van:
80 – 100%	:	voor 100%
65 – 80%	:	voor 75%
55 – 65%	:	voor 60%
45 – 55%	:	voor 50%.

11. De ingangsdatum van het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner is gelijk aan de datum waarop de Anw-uitkering van de nabestaande ingaat. In afwijking van het bepaalde in artikel 17 wijzigt de hoogte van het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner per de datum waarop de (daadwerkelijke) uitkering ingevolge de Anw wijzigt.
- Het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner eindigt bij:
- (her)trouwen;
 - (hernieuwd) registreren van een partnerschap;
 - bij overlijden;
- op de eerste dag van de maand daarop volgend, maar uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de gerechtigde de 65-jarige leeftijd bereikt.

Vermindering aanspraak op (aanvullend) nabestaandenpensioen voor de partner

12. De aanspraak op (aanvullend) het nabestaandenpensioen voor de partner van een deelnemer of de aanspraak op het nabestaandenpensioen voor de partner van de gewezen deelnemer kan zonder toestemming van die partner niet bij overeenkomst tussen de deelnemer of gewezen deelnemer en de verzekeraar of werkgever worden verminderd, anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet. Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige volzin, is nietig.

Artikel 6 Pensioen en scheiding

Bijzonder nabestaandenpensioen

1. Bij scheiding van een gehuwde deelnemer als bedoeld in artikel 1 lid 3, sub a of van een deelnemer met een geregistreerd partnerschap als bedoeld in artikel 1 lid 3, sub b, behoudt de gewezen partner aanspraak op een bijzonder nabestaandenpensioen ter grootte van het nabestaandenpensioen, dat zou zijn verkregen indien het deelnemerschap op de scheidingsdatum zou zijn beëindigd op de wijze als bedoeld in artikel 12.
2. Bij scheiding van een gehuwde gewezen deelnemer als bedoeld in artikel 1 lid 3, sub a of van een gewezen deelnemer met een geregistreerd partnerschap als bedoeld in artikel 1 lid 3, sub b, behoudt de gewezen partner aanspraak op een bijzonder nabestaandenpensioen ter grootte van het nabestaandenpensioen dat de gewezen deelnemer ten behoeve van de gewezen partner heeft verkregen bij het eindigen van de deelneming.
3. De gewezen partner van de (gewezen) deelnemer ontvangt een bewijs van de aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen.
4. Het bepaalde in lid 1 vindt bij scheiding van huwelijkspartners of partners met een geregistreerd partnerschap geen toepassing, indien beide partners zulks overeenkomen bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding.
De overeenkomst is slechts geldig indien aan deze overeenkomst een verklaring van de verzekeraar is gehecht, dat de verzekeraar bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

Bijzonder ouderdompensioen

5. In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed als bedoeld in artikel 1 lid 5, sub a op of na 1 mei 1995 of in geval van eindiging van een geregistreerd partnerschap als bedoeld in artikel 1 lid 5, sub b vindt verevening van het tijdens het partnerschap bij de werkgever opgebouwde ouderdompensioen plaats conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
6. In geval van beëindiging van een partnerschap van ongehuwde partners als bedoeld in artikel 1 lid 5, sub c, kan de verzekeraar lid 5 van dit artikel toepassen als ware sprake van scheiding, indien beide partijen dit zijn overeengekomen in de notariële verleden samenlevingsovereenkomst dan wel in een notariële akte opgemaakt bij de ontbinding van het samenlevingscontract.

Artikel 7 Keuzemogelijkheden ten aanzien van het ouderdomspensioen

Omzetting nabestaandenpensioen voor de partner in ouderdomspensioen

1. Vanaf een half jaar tot uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum, kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een verhoging van de aanspraak op ouderdomspensioen, in plaats van een aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner.
2. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier dat, na een daartoe strekkend verzoek, door de verzekeraar aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld. De verzekeraar dient vóór de pensioendatum in het bezit te zijn van een zowel door de (gewezen) deelnemer als diens partner ondertekent keuzeformulier. Ondertekening van het keuzeformulier dient plaats te vinden ten overstaan van een notaris, welke het keuzeformulier in een notariële akte zal opnemen. Indien de (gewezen) deelnemer geen partner heeft of heeft gehad, is het bepaalde in de vorige volzin niet van toepassing.
3. Een keuze van een (gewezen) deelnemer voor verhoging van het ouderdomspensioen in plaats van de aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner, heeft tot gevolg dat de tot de pensioengerechtigde leeftijd opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen met 20% wordt verhoogd, terwijl opgebouwde aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner, met wie de (gewezen) deelnemer op de pensioendatum een partnerschap heeft, vervalt. De werkgever kan het in de vorige volzin genoemde percentage, na overleg met de actuaris, wijzigen. Deze wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in lid 1 bedoelde keuzemogelijkheid. De (gewezen) deelnemer kan verzoeken het vorenstaande slechts ten dele te doen toepassen. De toepassing van het vorenstaande heeft plaats met inachtneming van het hierna in lid 4 bepaalde.
4. Indien vóór het bereiken van de pensioendatum reeds een aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen als bedoeld in artikel 6 leden 1 en 2 is toegekend, wordt een verhoging als bedoeld onder 3 slechts toegepast op het tot de pensioendatum opgebouwde ouderdomspensioen, nadat dit is verminderd met het ouderdomspensioen waarvan dat bijzonder nabestaandenpensioen op de scheidingsdatum is afgeleid, rekening houdend met de toeslagen als bedoeld in artikel 17.

Variabele uitkeringen

5. a. Vanaf een half jaar tot uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum heeft de (gewezen) deelnemer het recht om het op de pensioendatum ingaande ouderdomspensioen (het oorspronkelijke ouderdomspensioen) om te zetten in een ouderdomspensioen dat:
 - na ingang hoger is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen en dat na verloop van één of meerdere jaren daalt tot een niveau gelegen onder het oorspronkelijke ouderdomspensioen, of
 - na ingang lager is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen en dat na verloop van één of meerdere jaren stijgt tot een niveau gelegen boven het oorspronkelijke ouderdomspensioen.
- b. De omzetting vindt slechts plaats onder de voorwaarde dat:
 - de laagste uitkering van ouderdomspensioen ten minste 75% bedraagt van de hoogste uitkering van ouderdomspensioen,
 - een en ander op actuair neutrale wijze gebeurt,
 - een en ander in overeenstemming is met de geldende wet- en regelgeving.

Artikel 8 Nabestaandenpensioen voor de kinderen

1. Het nabestaandenpensioen voor de kinderen gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de deelnemer of gewezen deelnemer overlijdt.
Het nabestaandenpensioen loopt door tot de eerste dag van de maand volgende op die waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt. Het nabestaandenpensioen kan ingaan of doorlopen voor kinderen ouder dan 18 jaar, indien en voor zolang hun voor werkzaamheden beschikbare tijd:
 - a. grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of van een beroepsopleiding, of
 - b. grotendeels in beslag wordt genomen door het verzorgen van het huishouden van de overleden deelnemer of gewezen deelnemer, of, mits tot dat huishouden ten minste drie andere kinderen jonger dan 27 jaar behoren, door het mede verzorgen van dat huishouden.

Het nabestaandenpensioen voor een kind als bedoeld onder a en b, loopt uiterlijk door tot de eerste dag van de maand volgende op die waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt. Het nabestaandenpensioen eindigt op de eerste dag van de maand volgende op de maand van overlijden van het kind.
2.
 - a. Het nabestaandenpensioen bedraagt per jaar voor elk kind 10% van de pensioengrondslag.
 - b. Het nabestaandenpensioen voor elk kind bedraagt maximaal 70% van de franchise.
 - c. Het nabestaandenpensioen voor elk kind wordt verdubbeld wanneer geen nabestaandenpensioen (meer) wordt uitgekeerd aan de (gewezen) partner van de (gewezen) deelnemer, met dien verstande dat het maximum van 70% van de franchise van toepassing blijft.
 - d. Onder nabestaandenpensioen als bedoeld bij letter c, wordt niet verstaan een pensioen uitgekeerd aan de (gewezen) partner van de (gewezen) deelnemer die niet de ouder, pleeg- of stiefouder is van de betreffende kinderen.
3. Aanspraken op nabestaandenpensioen uit pensioenregelingen krachtens vorige dienstbetrekkingen of ambten waaraan de deelnemer heeft deelgenomen of had kunnen deelnemen, worden in mindering gebracht op het overeenkomstig lid 2 van dit artikel berekende nabestaandenpensioen voor de kinderen.
Onder aanspraken op nabestaandenpensioen uit pensioenregelingen krachtens vorige dienstbetrekkingen of ambten wordt mede verstaan aanspraken op nabestaandenpensioen voor kinderen van deelnemers of gewezen deelnemers, ontleend aan een dienstbetrekking van de partner.
4. Aan andere regelingen ontleende of te ontlene aanspraken op uitkeringen ten behoeve van de kinderen kunnen door de werkgever gelijkgesteld worden met aanspraken op nabestaandenpensioen die de deelnemer of gewezen deelnemer ontleent of had kunnen ontlene aan pensioenregelingen, waaraan hij krachtens vorige dienstbetrekkingen of ambten heeft deelgenomen of had kunnen deelnemen als bedoeld in lid 3.
Deze aanspraken worden volgens door de verzekeraar te stellen regelen tot aanspraken op nabestaandenpensioen herleid.
5. Toepassing van het in lid 3 en 4 bepaalde, zal er niet toe leiden dat het nabestaanden-

pensioen per jaar minder bedraagt dan 0,25% van de pensioengrondslag vermenigvuldigd met het aantal deelnemersjaren, aannemende dat de deelneming tot de pensioendatum zou hebben voortgeduurd met dien verstande dat het maximum van 70% van de franchise van toepassing blijft.

6. Geen aanspraak op nabestaandenpensioen bestaat voor kinderen, geboren na de (vervroegde) pensioendatum.

Artikel 9 Voortzetting deelnemerschap bij arbeidsongeschiktheid

1. Indien een deelnemer arbeidsongeschikt is in de zin van de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) en als gevolg daarvan niet meer werkzaam is bij de werkgever, behoudt hij met inachtneming van het in dit artikel bepaalde, aanspraken op ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen voor de partner en kinderen, aannemende dat hij zijn werkzaamheden tot de pensioendatum of eerder overlijden zou hebben voortgezet.
Werken bij wijze van arbeidstherapie wordt niet beschouwd als werkzaam zijn.
2. De in lid 1 bedoelde pensioenaanspraken worden berekend op basis van de pensioengrondslag en de franchise zoals deze gelden één jaar na de aanvang van de WAO-uitkering van de deelnemer.
3. Indien een deelnemer gedurende een jaar ononderbroken aanspraak heeft op een uitkering krachtens de WAO, naar een arbeidsongeschiktheid van 15% of meer, zal, afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage en behoudens het bepaalde in lid 6, de opbouw van het pensioen worden voortgezet overeenkomstig de onderstaande tabel:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Pensioenopbouw voortgezet voor
15% tot 25%	20%
25% tot 35%	30%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

4. Bij wijziging van het arbeidsongeschiktheidspercentage, worden de aanspraken over de periode tussen het moment van wijziging en de pensioendatum opnieuw vastgesteld.
5. Bij vermindering van het arbeidsongeschiktheidspercentage tot minder dan 15%, vinden de bepalingen van artikel 12 toepassing en kunnen geen verdere rechten aan dit artikel worden ontleend.
6. Voor een deelnemer op wie het bepaalde in de leden 1 tot en met 5 van toepassing is, geldt vanaf de ingangsdatum van de WAO-uitkering, in plaats van het percentage als bedoeld in artikel 4 lid 6 sub a, een percentage van 1,5.
7. De ingevolge dit artikel verkregen pensioenaanspraken worden overeenkomstig artikel 17, per 1 januari aangepast.

Artikel 10 Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Tijdens een periode waarover een deelnemer ononderbroken aanspraak heeft op een uitkering krachtens de WAO als gevolg van arbeidsongeschiktheid ontstaan tijdens het dienstverband met de werkgever, heeft de betreffende deelnemer, wiens loon in de zin van de Coördinatiewet Sociale Verzekeringen uitgaat boven het maximale bedrag op jaarbasis waarover WAO-uitkeringen worden berekend, aanspraak op een arbeidsongeschiktheidspensioen.
2.
 - a. Onder het basisjaarinkomen van de deelnemer op enig moment in het jaar wordt in dit artikel verstaan de som van de pensioengrondslag, overeenkomstig het in artikel 4 lid 3 bepaalde, en de grondslag ploegentoeslag, overeenkomstig het in artikel 21 bepaalde.
De bepalingen van artikel 15 betreffende pensioengrondslag en grondslag ploegentoeslag dienen hierbij in acht te worden genomen.
 - b. Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt per jaar het verschil tussen het basisjaarinkomen ten tijde van de ingang van het arbeidsongeschiktheidspensioen en het loon waarover maximaal de periodieke uitkeringen krachtens de WAO worden berekend, zoals dit op 31 december van het voorafgaande jaar heeft gegolden, vermenigvuldigd met het WAO-uitkeringspercentage.
Indien het basisjaarinkomen meer bedraagt dan 10-maal de franchise, wordt over het meerdere een arbeidsongeschiktheidspensioen uitgekeerd ter grootte van de helft van dit meerdere vermenigvuldigd met het gebezigde WAO-uitkeringspercentage.
Indien de franchise ten gevolge van structurele verhogingen wordt gewijzigd, kan door de werkgever de factor 10 worden verlaagd.
3. Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op het tijdstip dat de deelnemer zijn werkzaamheden bij de werkgever beëindigt, echter niet eerder dan een jaar na de aanvang van zijn WAO-uitkering.
Voor de toepassing van dit artikel wordt werken bij wijze van arbeidstherapie beschouwd als niet werkzaam zijn.
4. Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt herzien dan wel beëindigd indien het uitkeringspercentage, waarnaar de WAO-uitkering wordt berekend, wordt gewijzigd dan wel de uitkering wordt ingetrokken.
5. Indien de arbeidsongeschiktheid is veroorzaakt door de schuld van derden, vervalt de uit het reglement voortvloeiende aanspraak op arbeidsongeschiktheidspensioen. Indien de verzekerde zijn rechten ter zake van schadevergoeding die hij tegen derden geldend zou kunnen maken aan de verzekeraar cedeert, wordt hij alsnog in het genot gesteld van de in dit reglement voorziene uitkeringen. Deze cessie zal geschieden tot een maximum gelijk aan de contante waarde van de door de verzekeraar te verrichten uitkeringen.

Artikel 11 Aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Indien aan een deelnemer na 25 januari 1994 een WAO-uitkering wordt toegekend, ontstaat tevens aanspraak op een aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen.
2. De ingangsdatum is gelijk aan de datum waarop de WAO-vervolguitkering van de deelnemer ingaat. Het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen kan ten vroegste een jaar na de aanvang van de WAO-uitkering ingaan. De WAO-vervolguitkering gaat in na afloop van de uitkeringstermijn van de WAO-loondervingsuitkering, welke termijn afhankelijk is van de leeftijd van de deelnemer.
De uitkeringsduur volgens de huidige WAO is af te lezen uit onderstaande tabel.

Leeftijd ten tijde van ingang WAO-uitkering	Uitkeringsduur WAO-loondervingsuitkering
Jonger dan 33 jaar	0 jaar
33 tot en met 37 jaar	0,5 jaar
38 tot en met 42 jaar	1 jaar
43 tot en met 47 jaar	1,5 jaar
48 tot en met 52 jaar	2 jaar
53 tot en met 57 jaar	3 jaar
58 jaar	6 jaar
59 jaar en ouder	tot leeftijd 65

3. Het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt op de laatste dag waarop de WAO-vervolguitkering wordt verleend, maar uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de pensioendatum wordt bereikt dan wel op de laatste dag van de maand waarin de deelnemer vóór het bereiken van die datum overlijdt.
4. De hoogte van het aanvullende arbeidsongeschiktheidspensioen wordt vastgesteld per de datum waarop de WAO-uitkering ingaat. Het aanvullende arbeidsongeschiktheidspensioen is gelijk aan het verschil tussen de WAO-loondervingsuitkering van de deelnemer en de WAO-vervolguitkering die in aansluiting op de WAO-loondervingsuitkering zal ingaan. Voor een deelnemer die vanwege zijn leeftijd geen WAO-loondervingsuitkering zal ontvangen, stelt de werkgever een fictieve WAO-loondervingsuitkering vast. Bij wijziging van het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen herrekend.
5. Indien de WAO-uitkering van de deelnemer mede is gebaseerd op loon dat niet afkomstig is van de werkgever, wordt het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen slechts toegekend naar rato van het deel van de WAO-uitkering dat is gebaseerd op bij de werkgever genoten loon.

Artikel 12 Beëindiging van het deelnemerschap

1. Indien het deelnemerschap eindigt door ontslag vóór de pensioendatum, anders dan wegens arbeidsongeschiktheid, gelden de volgende bepalingen:
 - a. Indien het deelnemerschap korter dan een jaar heeft geduurd, ontvangt de gewezen deelnemer een bedrag ineens ter grootte van de vastgestelde wiskundige waarde, tenzij aan de gewezen deelnemer deelnemersjaren zijn toegekend ingevolge de artikelen 13 en 14. De wiskundige waarde wordt vastgesteld volgens door de actuaris van de verzekeraar te stellen regelen.
 - b. Indien het deelnemerschap ten minste een jaar heeft geduurd, of aan de gewezen deelnemer deelnemersjaren zijn toegekend ingevolge de artikelen 13 en 14, behoudt de gehuwde gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen voor de partner en de kinderen.
 - c. Indien het deelnemerschap ten minste een jaar heeft geduurd, of aan de gewezen deelnemer deelnemersjaren zijn toegekend ingevolge de artikelen 13 en 14, behoudt de ongehuwde gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen voor de kinderen. In geval de deelneming na de 60e verjaardag wordt beëindigd en de gewezen deelnemer is verzekerd voor nabestaandenpensioen voor de partner, behoudt de gewezen deelnemer tevens een premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner.

2. De bij lid 1 letter b en c bedoelde premievrije aanspraak op ouderdomspensioen is gelijk aan het verschil tussen het ouderdomspensioen dat de deelnemer met gelijkblijvende pensioengrondslag bij voortzetting van het deelnemerschap zou hebben verkregen op de pensioendatum en het deel daarvan dat hij/zij zou hebben opgebouwd in de periode tussen beëindiging van het deelnemerschap en de pensioendatum. Dit bedrag wordt verminderd met de correctie als bedoeld in artikel 4 lid 7. Vervolgens wordt hiervan het bedrag afgetrokken dat krachtens het bepaalde van artikel 4 lid 11 op de aanspraken in mindering is gebracht.

3. De bij lid 1 letter b en c bedoelde premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner wordt conform artikel 5 afgeleid van het bij lid 1 letter b en c omschreven ouderdomspensioen.

4. De bij lid 1 letter b en c bedoelde premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de kinderen bedraagt per kind 20% van de premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner, met dien verstande dat het totaal op grond van dit artikel toe te kennen nabestaandenpensioen voor de kinderen niet hoger zal zijn dan het in dit artikel bedoelde nabestaandenpensioen voor de partner.

Indien de gewezen deelnemer gebruik heeft gemaakt van de in artikel 7 lid 1 omschreven mogelijkheid, wordt uitgegaan van het nabestaandenpensioen voor de partner, dat laatstelijk zou zijn vastgesteld resp. uitgekeerd, indien geen omzetting overeenkomstig artikel 7 lid 1 zou zijn toegepast.

Indien er meer dan vijf pensioengerechtigde kinderen zijn, wordt het beschikbare bedrag gelijkelijk over de kinderen verdeeld.

Ingeval de gewezen deelnemer bij beëindiging van de deelneming de 60-jarige leeftijd heeft bereikt, wordt de premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de kinderen conform artikel 8 afgeleid van het bij lid 1 letter b en c omschreven ouderdomspensioen.

5. De premievrije aanspraken worden onmiddellijk en volledig gefinancierd.
6. De gewezen deelnemer ontvangt een bewijs van de premievrije aanspraken.
7. Indien en voor zover aanspraak bestaat op voortzetting van de pensioenopbouw ten laste van de Stichting Financiering Voorheffing Pensioenverzekering (Stichting FVP), zal dit artikel niet worden toegepast, tot het tijdstip waarop het recht op de FVP-bijdrage vervalt. Op een FVP-bijdrage kan recht bestaan bij werkloosheid, terwijl wordt voldaan aan de bepalingen van het Bijdragereglement 1999. Het Bijdragereglement 1999 ligt bij de werkgever ter inzage.

Artikel 13 Waardeoverdracht via Het circuit

1. De werkgever is aangesloten bij Het Circuit. De werkgever heeft in dat kader een overeenkomst gesloten tot overdracht van pensioenaanspraken en de waarde daarvan met andere werkgevers en hun uitvoeringsorgaan (pensioenfonds of pensioenverzekeraar). Oogmerk van die overeenkomst is het zoveel mogelijk voorkomen van pensioenverlies bij verandering van dienstbetrekking.
2. Op grond van het bepaalde in de in lid 1 bedoelde overeenkomst zullen, in geval van beëindiging van het dienstverband van een deelnemer als bedoeld in artikel 12 en opname in de pensioenregeling van een andere aangesloten werkgever of diens pensioenfonds, de aanspraken, die de betrokkene jegens de werkgever heeft behouden, worden omgezet in aanspraken jegens het uitvoeringsorgaan van de nieuwe werkgever. In verband hiermee verwerft de betrokkene een aantal extra voor de pensioenberekening meetellende deelnemersjaren in de pensioenregeling van de nieuwe werkgever of diens pensioenfonds.
3. Op grond van het bepaalde in de in lid 1 bedoelde overeenkomst zullen, in geval het dienstverband van een werknemer, die deelname in de pensioenregeling van een andere aangesloten werkgever of diens pensioenfonds, na 1 januari 1988 wordt beëindigd en de betrokkene in dienst treedt bij de werkgever, de pensioenaanspraken die de betrokkene jegens de vorige werkgever of diens pensioenfonds heeft behouden, worden omgezet in aanspraken jegens de werkgever. In verband hiermee verwerft de betrokkene een aantal extra voor de pensioenberekening meetellende deelnemersjaren in deze pensioenregeling.
4. Nadere regels betreffende de overdracht van pensioenaanspraken zijn opgenomen in de in lid 1 genoemde overeenkomst, die bij de werkgever ter inzage ligt.

Artikel 14 Het wettelijk recht op waardeoverdracht

1. Ingeval overdracht niet geschiedt via het in artikel 13 genoemde circuit van waardeoverdracht, zal de verzekeraar:
 - a. op verzoek van een gewezen deelnemer aanspraken op pensioen afkopen, indien die afkoop er toe strekt het de rechthebbende mogelijk te maken om onder aanwending van die afkoopsom bij een andere instelling aanspraken op pensioen te verwerven.
 - b. op verzoek van een deelnemer een in het kader van het wettelijk recht op waardeoverdracht aangeboden afkoopsom aanwenden ter verwerving van aanspraken op pensioen voor die deelnemer.
Een en ander geschiedt indien wordt voldaan aan de in artikel 32b van de Pensioen- en spaarfondsenwet neergelegde vereisten.
2. De vaststelling van de waarde van de af te kopen aanspraken op pensioen, de met een aangeboden afkoopsom in te kopen aanspraken op pensioen en de procedure aangaande de waardeoverdracht, geschiedt conform het Besluit reken- en procedure-regels recht op waardeoverdracht.

Artikel 15 Deeltijd deelnemers

Indien een deelnemer op grond van bijzondere bepalingen in zijn/haar arbeidsovereenkomst, anders dan wegens arbeidsongeschiktheid, voor minder dan het normale aantal arbeidsuren per dag, per week, per maand of per jaar bij de werkgever werkzaam is, gelden de volgende bijzondere bepalingen:

- a. De deeltijdfactor is gelijk aan het deel dat het overeengekomen aantal arbeidsuren uitmaakt van het normale aantal arbeidsuren bij de werkgever.
- b. Het op 1 januari van enige maand of het bij toetreding in de pensioenregeling in de loop van een maand geldende parttime-percentages, wordt geacht tot het einde van die maand ongewijzigd te zijn.
- c. De pensioengrondslag wordt voor de deeltijd deelnemer omgerekend naar een voltijds pensioengrondslag door de conform artikel 4 lid 3 berekende pensioengrondslag te delen door de deeltijdfactor. De pensioen- en bijdrageberekeningen worden gebaseerd op het aldus berekende voltijds pensioengrondslag.
- d. Bij de berekening van de opgebouwde pensioenen als bedoeld in artikel 3 lid 1, wordt het aantal deelnemersjaren vermenigvuldigd met het gewogen gemiddelde van de deeltijdfactoren die van toepassing waren gedurende die deelnemersjaren, met dien verstande dat het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt berekend door vermenigvuldiging met de laatst vastgestelde deeltijdfactor.
Ten aanzien van de aanspraken op nabestaandenpensioenen voor de partner en de kinderen en, in geval van arbeidsongeschiktheid in de zin van artikel 9 ook ten aanzien van de aanspraak op ouderdomspensioenen, wordt aangenomen dat de laatst vastgestelde deeltijdfactor tot de pensioendatum ongewijzigd zou zijn gebleven.
- e. Bij de berekening van het ploegentoeslagpensioen geldt dat voor elk jaar dat de deeltijd deelnemer in ploegendienst werkt ouderdomspensioen wordt opgebouwd ter grootte van het ouderdomspensioen berekend conform artikel 22 voor volledige arbeidstijd, vermenigvuldigd met de voor dat jaar geldende deeltijdfactor.
- f. Wijzigingen van de deeltijdfactor worden in aanmerking genomen op de eerste dag van de maand volgend op de wijziging.
De op 1 januari van enig jaar geldende deeltijdfactor wordt voor de berekening van het onder letter e bedoelde ploegentoeslagpensioen geacht tot het einde van dat jaar ongewijzigd te zijn.

Artikel 16 Financiering en bijdragen

1. Ter waarborging van bij dit reglement verleende aanspraken sluit de werkgever op het leven van de deelnemer pensioenverzekeringen bij de verzekeraar.
De financiering van de aanspraken geschiedt op de wijze zoals aangegeven in de overeenkomst met de verzekeraar. Deze overeenkomst ligt voor de deelnemer bij de verzekeraar ter inzage.
De jaarlijks bij dit reglement verleende aanspraken zijn steeds aan het einde van ieder kalenderjaar dan wel, indien het deelnemerschap voor de pensioendatum eindigt anders dan wegens overlijden, arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 9 of het gebruik maken van de VUT-regeling, bij beëindiging van het deelnemerschap volledig gefinancierd.
2. De werkgever draagt in de kosten van de pensioenregeling zoveel bij, als voortvloeit uit de tussen de werkgever en de verzekeraar aangegane overeenkomst.

Artikel 17 Toeslagen

1. Indien en voor zover de ontwikkeling van het prijspeil daartoe aanleiding geeft zullen:
 - a. de ingegane pensioenen,
 - b. de premievrije pensioenaanspraken bedoeld in artikel 12,
 - c. de aanspraken op bijzonder nabestaandenpensioen als bedoeld in artikel 6 lid 2,
 - d. de aanspraken op bijzonder ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 6 lid 5,
 - e. alsmede de pensioensalarissen van de in artikel 9 bedoelde deelnemers,
 - f. het tot 1 april 1999 verworven alleenstaandenpensioen als bedoeld in artikel 32 lid 7 sub ajaarlijks per 1 januari worden aangepast door middel van een toeslag.
2. De toeslag is uitgedrukt in een percentage en wordt toegekend over de som van het pensioen, dan wel de pensioengrondslag en reeds eerder verleende toeslagen.
3.
 - a. De in lid 1 bedoelde pensioenen en aanspraken worden verhoogd met hetzelfde percentage waarmee de kosten van levensonderhoud zijn gestegen in de maand januari, van het jaar waarin de toeslag plaatsvindt, ten opzichte van die kosten in de daaraan voorafgaande maand januari.
Voor de bepaling van de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud zal als richtsnoer dienen het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde indexcijfer "consumentenprijsindex werknemersgezinnen met een laag inkomen, afgeleid".
 - b. De toeslag in enig jaar zal niet hoger zijn dan 6%.
4. De beoordeling van de vraag of de ontwikkeling van het prijspeil aanleiding geeft tot aanpassing van de pensioenen en pensioenaanspraken, wordt uitsluitend gemaakt door de werkgever. De werkgever is bevoegd verwachtingen betreffende de kostenontwikkeling van de pensioenregeling als geheel, of van onderdelen daarvan, in toekomstige jaren in haar beoordeling mee te wegen. Een ander brengt mee dat de werkgever te allen tijde bevoegd is de systematiek van toeslagverlening aan de omstandigheden aan te passen, ook ten aanzien van reeds gewezen deelnemers.
5. Aanpassingen van de pensioenaanspraken doen voor de verzekeraar eerst verplichtingen ontstaan op het moment waarop een dergelijke aanpassing plaatsvindt.

Artikel 18 Vergoedingen

1. Ter zake van de in de loonheffing begrepen premies volksverzekeringen worden vergoedingen toegekend aan:
 - a. partners van overleden deelnemers;
 - b. partners van overleden gewezen deelnemers van wie de deelneming werd beëindigd na het bereiken van de 60-jarige leeftijd
 - c. gewezen deelnemers die een ouderdomspensioen ontvangen vanaf de vervroegde pensioendatum.
2. Aan personen die de 65-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt en pensioen ontvangen, anders dan het in lid 1 bedoelde pensioen, wordt een vergoeding toegekend inzake de in de loonheffing begrepen premies volksverzekeringen, voor zover niet betrekking hebbend op de premies AOW.
3. De in lid 1 en 2 bedoelde vergoedingen worden berekend op basis van door de werkgever te stellen regelen en hebben uitsluitend betrekking op de door verzekeraar krachtens dit pensioenreglement of eerdere pensioenreglementen uit te betalen pensioenen.
De vergoedingen worden uitgekeerd tot de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt.

Artikel 19 Maximumbepaling

1. Het totale op grond van de bepalingen van dit reglement aan de deelnemer of gewezen deelnemer of hun nabestaanden uit te keren pensioen of andere uitkering, daaronder niet begrepen de pensioenen die ingevolge artikel 8 lid 2, letter c worden verdubbeld, zal op het moment van toekenning tezamen met alle uitkeringen krachtens Nederlandse en/of buitenlandse wettelijke voorzieningen, gerekend naar het niveau op 31 december van het voorafgaande jaar, alsmede alle uitkeringen die worden genoten of hadden kunnen worden genoten krachtens pensioenaanspraken op grond van vroegere dienstbetrekkingen of ambten, niet meer bedragen dan 90% van de voor de berekening van de pensioenen of andere uitkeringen in aanmerking genomen pensioengrondslag.
2. Indien het bepaalde in dit artikel van toepassing is na de pensioendatum dan wel de vervroegde pensioendatum, of één jaar nadat een uitkering krachtens de WAO is ingegaan, wordt als pensioengrondslag in aanmerking genomen de pensioengrondslag op die datum, nadat deze in dezelfde mate is aangepast als sedert die datum de pensioengrondslagen zijn verhoogd met de algemene pensioengrondslagverhogingen als bedoeld in artikel 4 lid 10, sub c, echter zonder dat de in artikel 4 lid 11 bedoelde beperking van 6% van toepassing is.
3. Telkens wanneer daartoe, naar het oordeel van de werkgever, aanleiding bestaat, zal, indien als gevolg van dit artikel een korting is toegepast, een nieuwe berekening worden uitgevoerd.
4. De in het voorgaande lid genoemde uitkeringen krachtens pensioenaanspraken op grond van vroegere dienstbetrekkingen worden alleen voor de toepassing van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde in aanmerking genomen indien en voor zover het bepaalde in artikel 8 lid 3 tot en met 5 wordt toegepast.
5. Bij toepassing van dit artikel op nabestaandenpensioen voor de kinderen tezamen met nabestaandenpensioen voor de partner wordt een daaruit voortvloeiende vermindering geëffectueerd door vermindering van het aan elk kind uit te keren nabestaandenpensioen voor de kinderen met een gelijk bedrag.
6. Bij toepassing van dit artikel worden niet in aanmerking genomen:
 - a. de uitkeringen krachtens de AKW;
 - b. de uitkeringen die worden verleend op grond van de wettelijke verplichting tot doorbetaling van het loon na overlijden van de deelnemer;
 - c. de pensioenen voor deelnemers, werkzaam in ploegendienst
 - d. eventuele andere, krachtens werkgeversbesluit buiten beschouwing blijvende uitkeringen.

Hoofdstuk III Bijzondere bepalingen voor deelnemers werkzaam in ploegendienst

Voor zover in dit hoofdstuk daarvan niet wordt afgeweken, zijn de bepalingen van hoofdstuk I en II van overeenkomstige toepassing op de in dit hoofdstuk bedoelde pensioenen.

Artikel 20 Voorwaarden voor toekenning van aanspraak op ploegentoeslagpensioen

1. De deelnemer heeft naast de aanspraken uit de overige bepalingen van dit reglement, aanspraak op ploegentoeslagpensioen indien hij ten minste gedurende een geheel kalenderjaar in ploegendienst heeft gewerkt.
De deelnemer wordt mede geacht in ploegendienst werkzaam te zijn in de periode dat hij een afbouwpløegentoeslag ontvangt.
2. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt men geacht in enig jaar voor het gehele kalenderjaar in ploegendienst werkzaam te zijn, indien men op 1 januari van dat jaar in ploegendienst werkzaam is.
3. Onder ploegendienst wordt mede verstaan werkzaamheden, die naar het oordeel van de werkgever daarmee zijn gelijk te stellen.

Artikel 21 Omschrijving van de aanspraken op ploegentoeslagpensioen en de ploegentoeslag

1. De pensioenaanspraken waarop de deelnemer ingevolge artikel 20 aanspraak heeft bestaan uit:
 - a. **ouderdomspensioen** voor zichzelf;
 - b. **nabestaandenpensioen** voor zijn of haar partner en kinderen.
2. **Grondslag ploegentoeslag**
Onder de grondslag ploegentoeslag wordt verstaan het per 1 januari van dat jaar overeengekomen bedrag ploegentoeslag per jaar, verminderd met de per die datum voor de deelnemer toegepaste algemene toeslagverhoging.
3. Onder ploegentoeslag wordt mede verstaan een toeslag die naar het oordeel van de werkgever daarmee is gelijk te stellen.
4. Onder algemene toeslagverhoging als onder lid 2 bedoeld, wordt verstaan de toeslagverhoging, die door de werkgever als algemeen wordt aangemerkt.

Artikel 22 Ouderdomspensioen

Voor elk jaar, dat de deelnemer in ploegendienst werkt bedraagt het ouderdomspensioen per jaar 1,75% van de voor het desbetreffende jaar voor betrokken deelnemer vastgestelde grondslag ploegentoeslag.

Artikel 23 Nabestaandenpensioen voor de partner

1. Het nabestaandenpensioen voor de partner bedraagt 70% van het tot de datum van overlijden opgebouwde ouderdomspensioen.
2. Vindt het overlijden van een in ploegendienst werkzame deelnemer plaats, dan wordt het nabestaandenpensioen vermeerderd met 70% van de aanspraken op ouderdomspensioen, die opgebouwd hadden kunnen worden in de periode gelegen tussen de datum van overlijden tot de pensioendatum.
Voor de vaststelling van deze laatste aanspraken zal de laatst vastgestelde grondslag ploegentoeslag van toepassing zijn.

Artikel 24 Nabestaandenpensioen voor de kinderen

1. Het nabestaandenpensioen voor de kinderen bedraagt voor elk kind 20% van het nabestaandenpensioen voor de partner als bedoeld in artikel 23, met dien verstande dat het totaal op grond van dit artikel toe te kennen nabestaandenpensioen voor de kinderen niet hoger zal zijn dan het in artikel 23 bedoelde nabestaandenpensioen. Indien er meer dan vijf pensioengerechtigde kinderen zijn, wordt het beschikbare bedrag gelijkelijk over de kinderen verdeeld.
2. Het bedrag van het nabestaandenpensioen voor de kinderen wordt verdubbeld, indien en zodra geen nabestaandenpensioen voor de partner (meer) wordt uitgekeerd, met dien verstande dat het in lid 1 bedoelde maximum van toepassing blijft. Onder nabestaandenpensioen voor de partner wordt in dit verband niet verstaan een pensioen uitgekeerd aan de (gewezen) partner van de deelnemer die niet de ouder, pleeg- of stiefouder is van de betreffende kinderen.
3. Telkens wanneer daartoe, naar het oordeel van de werkgever, aanleiding bestaat, zal, indien als gevolg van dit artikel een korting is toegepast, een nieuwe berekening worden uitgevoerd.

Artikel 25 Bijzondere bepalingen ten aanzien van het nabestaandenpensioen voor de partner en kinderen

1. Indien een deelnemer binnen een jaar na het verlaten van de ploegendienst komt te overlijden, wordt aan de kinderen en de partner een nabestaandenpensioen uitgekeerd ter grootte van een gedeelte van de aanspraken waarop de nagelaten betrekkingen van de deelnemer werkzaam in ploegendienst, overeenkomstig de artikelen 23 en 24 aanspraak hebben.
Dit gedeelte wordt gevonden door deze aanspraken te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller wordt gevormd door het aantal maanden, dat is gelegen tussen de datum van overlijden en jaar na het verlaten van de ploegendienst en de noemer door het getal 12.
2. Het bepaalde in lid 1 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de deelnemer die arbeidsongeschikt is in de zin van de WAO, met dien verstande dat voor datum verlaten ploegendienst wordt gelezen, één jaar nadat een uitkering krachtens de WAO is ingegaan.
3. Op het bepaalde in de leden 1 en 2 is artikel 20 lid 2 niet van toepassing.
4. Het bepaalde in de leden 1 en 2 is niet van toepassing op het gedeelte van het nabestaandenpensioen voor de partner dat vastgesteld wordt volgens artikel 23 lid 1 en het daarmee corresponderende nabestaandenpensioen voor de kinderen berekend volgens artikel 24.

Artikel 26 Beëindiging van de deelneming voor de pensioendatum dan wel de vervroegde pensioendatum anders dan door overlijden

1. Aan de deelnemer wiens deelneming anders dan door overlijden wordt beëindigd voor de pensioendatum dan wel de vervroegde pensioendatum wordt een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen alsmede een premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner en de kinderen toegekend.
2.
 - a. De premievrije aanspraak op ouderdomspensioen is gelijk aan het volgens artikel 22 voor betrokken gewezen deelnemer opgebouwde ouderdomspensioen.
 - b. De premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner bedraagt 70% van het onder a bedoelde ouderdomspensioen.
 - c. De premievrije aanspraak op nabestaandenpensioen voor de kinderen bedraagt per kind 20% van het in dit artikel bedoelde nabestaandenpensioen voor de partner, met dien verstande dat het totale op grond van dit artikel toe te kennen nabestaandenpensioen voor de kinderen niet hoger zal zijn dan het in dit artikel bedoelde nabestaandenpensioen voor de partner.
 - d. Indien er meer dan vijf pensioengerechtigde kinderen zijn, wordt het beschikbare bedrag gelijkelijk over de kinderen verdeeld.
 - e. Het bedrag van het nabestaandenpensioen voor de kinderen wordt verdubbeld, indien en zodra geen nabestaandenpensioen voor de partner (meer) wordt uitgekeerd, een en ander met dien verstande dat het in dit lid bedoelde maximum van toepassing blijft.
 - f. Onder nabestaandenpensioen voor de partner wordt in dit verband niet verstaan een pensioen uitgekeerd aan de (gewezen) partner van de deelnemer die niet de ouder, pleeg- of stiefouder is van de betreffende wezen.
 - g. Telkens wanneer daartoe, naar het oordeel van de werkgever aanleiding bestaat, zal, indien als gevolg van dit lid een korting is toegepast, een nieuwe berekening worden uitgevoerd.
3. Op de in dit artikel bedoelde premievrije aanspraken blijven, voorzover naar het oordeel van de werkgever nodig voor de uitvoering van de pensioentoezegging, de bepalingen van dit pensioenreglement, zoals dit luidt op de datum van beëindiging van de deelneming, van toepassing.

Artikel 27 Aanpassing verworven aanspraken ploegtoeslagpensioen

Voor de deelnemer worden de ingevolge de artikelen 22, 23, en 24 vastgestelde aanspraken tot de pensioendatum dan wel de vervroegde pensioendatum aangepast overeenkomstig artikel 17.

Hoofdstuk IV Overige bepalingen

Artikel 28 Voorbehoud van de werkgever

1. De werkgever behoudt zich het recht voor dit reglement te wijzigen dan wel buiten werking te stellen, indien en voor zover:
 - a. van overheidswege nieuwe verplichte ouderdoms-, arbeidsongeschiktheids-, of nabestaandenvoorzieningen worden ingevoerd, dan wel bestaande zodanige voorzieningen worden gewijzigd en daardoor de toepassing van deze pensioenregeling tot uitkomsten leidt, die niet in overeenstemming zijn met het in dit reglement omschreven pensioensysteem.
 - b. de werkgever na een afwijzende beschikking op een dispensatieverzoek verplicht wordt zich voor alle deelnemers of een deel van hen aan te sluiten bij een bedrijfs-pensioenfonds.
 - c. naar het oordeel van de werkgever, hetzij door de ontwikkeling van de financiële positie van de werkgever, hetzij door de ontwikkeling op sociaal-economisch terrein, de omvang van de verplichtingen die voor de werkgever uit de overeenkomst met de verzekeraar voortvloeien niet langer voor de werkgever verantwoord is.
2. Indien de werkgever van het in lid 1 bedoelde recht gebruik maakt, zal hij de deelnemers terstond daarvan in kennis stellen.
3. Een wijziging zoals bedoeld in lid 1, die tot gevolg heeft dat de aanspraken uit hoofde van de pensioenregeling worden verlaagd of beperkt dan wel dat de pensioenregeling wordt beëindigd, zal niet van invloed zijn op de aanspraken van de deelnemers voor zover die overeenkomstig de bepalingen van dit reglement kunnen worden toegerekend over reeds verstreken deelnemersjaren.

Artikel 29 Algemene bepalingen

1. De deelnemer heeft geen aanspraak op de in dit pensioenreglement omschreven pensioenen, indien het risico der verzekering door de verzekeraar niet is aanvaard of de deelnemer aan de ter zake voor hem uit het reglement voortvloeiende verplichtingen niet heeft voldaan.
2. De pensioenen worden uitsluitend ten kantore van de verzekeraar uitbetaald.
3. De uitbetaling van pensioenen en van andere uitkeringen geschiedt aan de gerechtigde of aan diens wettelijke vertegenwoordiger, dan wel onder overlegging van een bewijs van machtiging aan diens gemachtigde. Bij uitbetaling aan of middels een ander dan de gerechtigde, dient desverlangd een bewijs van in leven zijn van de gerechtigde te worden overgelegd.
4. De deelnemer, gewezen deelnemer en gepensioneerde zijn verplicht om de werkgever schriftelijk opgave te doen van de aanwezigheid van kinderen en van scheiding. De deelnemer, met een partner in de zin van artikel 1 lid 3, letter c, is verplicht jaarlijks aan de werkgever melding te maken van het voortbestaan van het samenlevingsverband, dan wel van het al dan niet voortbestaan van het samenlevingscontract.
5. De deelnemers en andere rechthebbenden dienen de werkgever desgevraagd alle inlichtingen te verschaffen, die voor een juiste uitvoering van dit reglement gewenst zijn; bij weigering of bij onjuiste inlichtingen worden de pensioenaanspraken naar de eisen van redelijkheid en billijkheid vastgesteld.
6. Een uitkering is niet meer verschuldigd indien de voldoening ervan niet is gevorderd binnen twee jaar na de dag waarop deze opeisbaar is geworden. Het recht op een verschenen uitkering verjaart indien de uitkering gedurende vijf achtereenvolgende jaren niet is ingevorderd. Een verzekeraar is bevoegd een verjaard recht te voldoen.
7. De werkgever is bevoegd voor bepaalde personen van de bepalingen van dit pensioenreglement af te wijken, voorzover de afwijkende regeling in verband staat met de arbeidsovereenkomst van de betrokkenen met de werkgever en de met hem verbonden geweest zijnde ondernemingen.
8. De werkgever kan tevens ten behoeve van een bepaalde deelnemer een afwijkende regeling treffen indien een strikte toepassing van het pensioenreglement naar het oordeel van de werkgever tot onbillijkheden van overwegende aard zou voeren.
9. De afwijkende regeling zal worden vastgelegd in het pensioenreglement indien het bepaalde categorieën van personen betreft dan wel in een pensioenbrief, welke geen met de Pensioen- en spaarfondsenwet strijdige bepalingen mag bevatten, indien het een bepaalde persoon of deelnemer betreft.

10. Indien de persoon die verplicht deelneemt aan een bedrijfspensioenfonds of aan een beroepspensioenregeling, door de werkgever als deelnemer in de pensioenregeling wordt toegelaten, worden de aanspraken krachtens die verplichte deelneming in mindering gebracht op de aan dit pensioenreglement te ontlelen aanspraken die betrekking hebben op dezelfde deelnemersjaren.

Artikel 30 Onvoorziene gevallen

In incidentele gevallen, niet van algemene aard zijnde, waarin dit pensioenreglement niet voorziet en bij verschil van inzicht over de uitleg van enig artikel van dit pensioenreglement, beslist de werkgever na overleg met de verzekeraar.

Artikel 31 Overgangsbepalingen 1992

1. Degenen die op 1 januari 1992 in dienst zijn van de werkgever, kunnen in de pensioenregeling toetreden.
2. De toetreding houdt in dat de verzekeraar door de deelnemer onherroepelijk wordt gemachtigd om betreffende de door hem verkregen aanspraken ingevolge het reglement van de Stichting Akzo-pensioenfonds een afkoopregeling te treffen en de opbrengst aan te wenden ten behoeve van de nakoming van de verplichtingen van de verzekeraar ingevolge dit reglement.
3. Voor de deelnemer die voorafgaande aan het deelnemerschap vanaf 31 december 1987 tot 1 januari 1992 ononderbroken deelnemer in de Stichting Akzo-Pensioenfonds is geweest en ten aanzien van wie artikel 13 en 14 niet is toegepast dient *artikel 4 gelezen te worden met de volgende aanvulling:*
 - a. indien het ingevolge artikel 4 berekende ouderdomspensioen vermeerderd met aanspraken op ouderdomspensioen, die de deelnemer ontleent of had kunnen ontleenen aan pensioenregelingen waaraan hij krachtens vorige dienstbetrekkingen of ambten heeft deelgenomen of had kunnen deelnemen, lager is dan een ouderdomspensioen berekend overeenkomstig het bepaalde van artikel 4 bij 28 deelnemersjaren, wordt een aanvullend ouderdomspensioen ter grootte van het verschil toegekend.
 - b. aan andere regelingen ontleende of te ontleenen aanspraken op uitkeringen ter zake van het bereiken van een bepaalde leeftijd kunnen door de werkgever worden gelijkgesteld aan de aanspraken op ouderdomspensioen, als bedoeld in het onder 3a bepaalde.
Deze aanspraken worden volgens door de verzekeraar te stellen regelen tot ouderdomspensioenaanspraken herleid.

Artikel 5 met de aanvulling:

- c. indien het ingevolge artikel 5 berekende nabestaandenpensioen voor de partner, vermeerderd met aanspraken op soortgelijk pensioen, die worden ontleend of hadden kunnen worden ontleend aan pensioenregelingen waaraan de deelnemer of gewezen deelnemer krachtens vorige dienstbetrekkingen of ambten heeft deelgenomen of had kunnen deelnemen, lager is dan 70% van het ouderdomspensioen bij 40 deelnemersjaren wordt een aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner ter grootte van het verschil toegekend;
- d. aan andere regelingen ontleende of te ontleenen aanspraken op uitkeringen ten behoeve van de nagelaten partner kunnen door de werkgever gelijkgesteld worden met aanspraken op nabestaandenpensioen voor de partner die de deelnemer of gewezen deelnemer ontleent of had kunnen ontleenen aan pensioenregelingen, waaraan hij krachtens vorige dienstbetrekkingen of ambten heeft deelgenomen of had kunnen deelnemen, als bedoeld in het onder 3c bepaalde. Deze aanspraken worden volgens door de verzekeraar te stellen regelen tot aanspraken op nabestaandenpensioen voor de partner herleid;

Artikel 4 lid 10 met de aanvulling:

- e. indien bij de vaststelling van het ouderdomspensioen wordt gerekend met 28 deelnemersjaren als bedoeld onder 3a of 40 deelnemersjaren als bedoeld onder 3c wordt voor de toepassing van het bepaalde onder artikel 4 lid 10 ten aanzien van bereikte deelnemersjaren als zodanig aangemerkt 28 respectievelijk 40 deelnemersjaren verminderd met de vanaf 1 januari van het jaar als onder artikel 4 lid 10 bedoeld nog te doorlopen deelnemersjaren tot de pensioendatum. Indien aanspraken op ouderdomspensioen of nabestaandenpensioen voor de partner uit vorige dienstbetrekkingen of ambten als bedoeld bij 3a, 3b, 3c en 3d aanwezig zijn, worden de in de vorige alinea bedoelde 28 respectievelijk 40 pensioenjaren eerst verminderd met een uit vorenbedoelde aanspraken herleid aantal deelnemersjaren volgens door de verzekeraar te stellen regelen.

Artikel 19 met de aanvulling:

- f. de in artikel 19 lid 1 genoemde uitkeringen krachtens pensioenaanspraken op grond van vroegere dienstbetrekkingen worden alleen voor de toepassing van het in datzelfde lid bepaalde in aanmerking genomen indien en voorzover het bepaalde onder 3a, 3b, 3c en 3d wordt toegepast.
4. a. Indien een aanvullend ouderdomspensioen wordt verleend krachtens het bepaalde onder 3a, onderscheidenlijk een aanvullend huwelijkspartnerpensioen of een aanvullend partnerpensioen krachtens het bepaalde onder 3c wordt voor de vaststelling van het aantal pensioenjaren, ter berekening van de correctie zoals bedoeld in artikel 4 lid 7, uitgegaan van een aanvang van de deelneming 28 jaar, onderscheidenlijk 40 jaar voor de pensioendatum.
- b. Bij beëindiging van de deelneming voor de pensioendatum dan wel de vervroegde pensioendatum anders dan door overlijden, wordt de onder artikel 4 lid 7 bedoelde correctie als volgt berekend. Indien krachtens het bepaalde onder 3a aanspraak bestaat op een aanvullend ouderdomspensioen wordt voor de vaststelling van het aantal deelnemersjaren, ter berekening van de correctie voor wat betreft het ouderdomspensioen, uitgegaan van een aanvang van de deelneming gelegen $m/n \times 28$ jaar voor de beëindiging van de deelneming. Indien krachtens het bepaalde onder 3c aanspraak bestaat op een aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner wordt voor de vaststelling van het aantal deelnemersjaren, ter berekening van de correctie voor wat betreft deelneming dan wel het partnerpensioen, uitgegaan van een aanvang deelneming gelegen $m/n \times 40$ jaar voor de beëindiging van de deelneming.
- Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:
- m** = aantal deelnemersjaren tot datum beëindiging van de deelneming conform artikel 2 en artikel 4 lid 6.
- n** = aantal jaren aanvang deelneming tot pensioendatum.

Artikel 32 Overgangsbepalingen 1999

Voor degenen die op 31 maart 1999 deelnemer waren, blijft ten aanzien van de vaststelling van de aanspraken op ouderdomspensioen de regeling zoals deze op voornoemde datum luidde met betrekking tot de minimum leeftijd, het aspirant-deelnemerschap en het maximum aantal deelnemersjaren van toepassing. Dit betekent dat voor betrokkenen dienaangaande het volgende geldt.

1. Deelnemer is, voor zover niet krachtens arbeidsovereenkomst uitgezonderd, de werknemer die:
 - a. ten minste de 25-jarige leeftijd heeft bereikt; en
 - b. zijn werkzaamheden in Nederland uitoefent; of
 - c. met de werkgever een wachtgeldovereenkomst, of een andere overeenkomst op grond van de Sociale Regels van de werkgever gesloten heeft, ofwel met de werkgever een andere inkomensregeling is overeengekomen, die voorziet in, en de voorwaarden regelt van een voortzetting van de deelneming; of
 - d. onmiddellijk aansluitend aan zijn dienstverband met de werkgever voor 15% of meer arbeidsongeschikt in de zin van de WAO en als gevolg van die arbeidsongeschiktheid niet meer bij de werkgever werkzaam is; of
 - e. onmiddellijk aansluitend aan zijn arbeidsovereenkomst met de werkgever recht heeft op een bijdrage ten behoeve van de pensioenopbouw ten laste van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (Stichting FVP).
2. Aspirant-deelnemer is de werknemer als bedoeld in artikel 1 lid 2 die nog niet de 25-jarige leeftijd heeft bereikt, maar voor het overige voldoet aan de in lid 1 gestelde voorwaarden voor deelneming.
Het aspirant-deelnemerschap vangt aan op de dag waarop de werknemer in dienst treedt.
3. Het aspirant-deelnemerschap eindigt:
 - a. bij aanvang van het deelnemerschap;
 - b. door overlijden;
 - c. door ontslag.
4. De aspirant-deelnemer heeft met inachtneming van de overige bepalingen van dit pensioenreglement aanspraak op:
 - a. (aanvullend) nabestaandenpensioen voor zijn of haar partner;
 - b. nabestaandenpensioen voor zijn of haar kinderen en;
 - c. (aanvullend) arbeidsongeschiktheidspensioen voor zichzelf.
5. In aanvulling op artikel 5 lid 2 is bij overlijden van een aspirant-deelnemer vóór de pensioendatum het nabestaandenpensioen voor de partner gelijk aan 70% van het ouderdomspensioen dat de aspirant-deelnemer had kunnen behalen indien hij/zij tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen, met een pensioengrondslag gelijk aan die per 1 januari van het jaar van overlijden.

6. In aanvulling op artikel 4 lid 5 geldt dat het maximum aantal deelnemersjaren 40 bedraagt.
7. In aanvulling op artikel 7 lid 1 geldt, dat het hoogste bedrag meetelt van:
 - a. het tot 1 april 1999 verworven alleenstaandenpensioen, rekening houdende met de toeslagen als bedoeld in artikel 17 plus het in ouderdompensioen omgezette nabestaandenpensioen voor zover vanaf 1 april 1999 opgebouwd, en;
 - b. het extra ouderdompensioen zoals dat voortvloeit uit de omzetting van een nabestaandenpensioen gerelateerd aan alle deelnemersjaren van de deelnemer.

Het alleenstaandenpensioen van punt a is per 31 maart 1999 vastgesteld en bedraagt voor elk deelnemersjaar tot 1 april 1999 0,25% van de op de berekeningsdatum van toepassing zijnde franchise of, indien dit lager is, van de pensioengrondslag.

Artikel 33 Overgangsbepalingen 1999 voor werknemers werkzaam in ploegendienst

Voor zover in deze overgangsbepalingen daarvan niet wordt afgeweken, zijn de bepalingen van hoofdstuk II van overeenkomstige toepassing op de in deze overgangsbepalingen bedoelde pensioenen.

1. Voor degenen die op 31 maart 1999 deelnemer waren en op dat moment 40 jaar of ouder waren, blijft de regeling inzake het ploegentoeslagpensioen, zoals deze op voornoemde datum luidde van toepassing.
Dit betekent dat voor betrokkenen de volgende reglementsteksten, zoals die vóór 1 april 1999 luiden, van toepassing blijven.

Artikel 19

Voorwaarden voor toekenning van aanspraak op ploegentoeslagpensioen

1. De deelnemer heeft naast de aanspraken uit de overige bepalingen van dit reglement, aanspraak op ploegentoeslagpensioen, indien hij ten minste gedurende een geheel kalenderjaar in de periode gelegen tussen de 1e januari volgende op de 40e verjaardag en de 1e januari volgende op de 60e verjaardag in ploegendienst heeft gewerkt.
De deelnemer wordt mede geacht in ploegendienst werkzaam te zijn in de periode dat hij een afbouwpløegentoeslag ontvangt.

Artikel 21

Ouderdomspensioen

1. Voor elk jaar, dat de deelnemer vanaf 1 januari 1990 in ploegendienst werkt gedurende de periode gelegen tussen de 1e januari volgende op de 40e verjaardag en de 1e januari volgende op de 60e verjaardag, bedraagt het ouderdomspensioen per jaar 3,5% van de voor het desbetreffende jaar voor betrokken deelnemer vastgestelde grondslag ploegentoeslag.
2. Voor elk jaar, dat de deelnemer tot 1 januari 1990 in ploegendienst werkt of heeft gewerkt gedurende de periode gelegen tussen de 1e januari volgende op de 40e verjaardag en de 1e januari volgende op de 60e verjaardag, bedraagt het ouderdomspensioen 3% van de voor het desbetreffende jaar voor de betrokken deelnemer vastgestelde grondslag ploegentoeslag.
3. Voor de deelnemer geboren voor 1 januari 1933 wordt voor de in de leden 1 en 2 genoemde datum gelezen 1 januari 1988.

*Artikel 22**Nabestaandenpensioen voor de partner*

1. Het nabestaandenpensioen voor de partner bedraagt 70% van het tot de datum van overlijden opgebouwde ouderdomspensioen.
2. Vindt het overlijden van een in ploegendienst werkzame deelnemer plaats in de periode gelegen tussen 1 januari volgende op de 40e verjaardag en 1 januari volgende op de 60e verjaardag, dan wordt het nabestaandenpensioen vermeerderd met 70% van de aanspraken op ouderdomspensioen, die opgebouwd hadden kunnen worden in de periode gelegen tussen de datum van overlijden tot de 1e januari volgende op de 60e verjaardag. Voor de vaststelling van deze laatste aanspraken zal de laatst vastgestelde grondslag ploegentoeslag van toepassing zijn.

*Artikel 23**Nabestaandenpensioen voor de kinderen*

1. Het nabestaandenpensioen voor de kinderen bedraagt voor elk kind 20% van het nabestaandenpensioen voor de partner als bedoeld in artikel 22, met dien verstande dat het totaal op grond van dit artikel toe te kennen nabestaandenpensioen voor de kinderen niet hoger zal zijn dan het in artikel 22 bedoelde nabestaandenpensioen. Indien er meer dan vijf pensioengerechtigde kinderen zijn, wordt het beschikbare bedrag gelijkelijk over de kinderen verdeeld.

*Artikel 27**Aanpassing verworven aanspraken ploegentoeslagpensioen*

Voor de deelnemer worden de ingevolge de artikelen 21, 22, en 23 vastgestelde aanspraken tot de pensioendatum dan wel de vervroegde pensioendatum aangepast overeenkomstig artikel 16, met dien verstande dat voor de deelnemer geboren op of na 1 januari 1933 de jaarlijkse aanpassing plaatsvindt vanaf 1 januari 1990.

2. Voor degenen die op 31 maart 1999 deelnemer waren en op dat moment jonger dan 40 jaar waren, geldt het volgende voor het ouderdomspensioen alsmede het nabestaandenpensioen voor de partner en voor de kinderen.
 - a. *Ouderdomspensioen*
De deelnemer bouwt per jaar dat hij/zij in ploegendienst werkt ouderdomspensioen op, op basis van de voor de betrokken deelnemer voor het desbetreffende jaar vastgestelde grondslag ploegentoeslag vermenigvuldigt met het voor hem/haar geldende opbouwpercentage. Het in de vorige volzin bedoelde percentage wordt - in afwijking van het bepaalde in artikel 22 lid 1 - vastgesteld op basis van de formule $40 / (60 - \text{leeftijd deelnemer per 1 april 1999}) \times 1,75\%$.
Op zijn vroegst kan pensioen worden opgebouwd over tijdvakken vanaf 1 april 1999.

b. Nabestaandenpensioen voor de partner

1. Het nabestaandenpensioen voor de partner bedraagt 70% van het tot de datum van overlijden opgebouwde ouderdompensioen.
2. Overlijdt een in ploegendienst werkzame deelnemer, dan wordt het nabestaandenpensioen vermeerderd met 70% van de aanspraken op ouderdompensioen, die opgebouwd hadden kunnen worden in de periode gelegen tussen de datum van overlijden tot de 60e verjaardag. Voor de vaststelling van deze laatste aanspraken zal de laatst vastgestelde grondslag ploegentoeslag van toepassing zijn.

c. Nabestaandenpensioen voor de kinderen

Aan de kinderen van de in dit lid bedoelde deelnemer of werknemer wordt per kind een nabestaandenpensioen toegekend, dat gelijk is aan 20% van het in sub b bedoelde nabestaandenpensioen voor de partner, met dien verstande dat het totale op grond van dit lid toe te kennen nabestaandenpensioen voor de kinderen niet hoger zal zijn dan het in sub b bedoelde nabestaandenpensioen voor de partner.

d. Aanpassing verworven aanspraken ploegentoeslagpensioen

De ingevolge dit lid vastgestelde aanspraken worden tot de pensioendatum dan wel de vervroegde pensioendatum aangepast overeenkomstig artikel 17.

Artikel 34 Inwerkingtreding

Dit pensioenreglement treedt in werking op 1 januari 1992 en is gewijzigd op 1 januari 1997 en 1 april 1999.